

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . 1 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kurzaparti-utca 31. szám,
hova a lap szellemi részét
illető közlemények, előfize-
tési pénzek is küldendők.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMŰ KÖZLÖNY.

Hirdetések árát
valamint nyílt-téri közli-
ményeket kiadó-hivatalunk mé-
ret szerint olcsón szarít.

Egyes példányok kaphatók.
nyomdánkban, Stark N. és
Szigethy Z. könyvkereskb-
számunként 5 krajczárú l.
Kéziratok vissza tartat tak.

Megjelenik hetenként háromszor:
vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Fő szerkesztő: SIMA FERENCZ.
Felelős-szerkesztő: PINTÉR GYULA.

Lapunk megrendelhető:
a kiadó-hivatalban és lapkihordóink utján
kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Az önkény ellen.

Magyarország alkotmányos, szabad or-
szág volt mikor más népek a királyok rab-
igájában nyögtek és fejedelmek önkénye
vala a törvény. Hol erőszakkal, hol fura-
ngal megkísérelték a magyart is bilincsekbe
verni. Ha sikerült is ideig óráig elnyomni
őt; mégis e nemzet szétszakította békéit, visz-
szaverte zsarnokait szolgál, hízog, zsvány-
kodó seregével együtt. Mindig a nemzet joga
és szabadsága volt a törvény, ha azt nem
is tartották meg a bitórlók . . .

Ma is törvény szerint, a magyarnak al-
kotmánya van. Csak semmibe veszik. Ma is
a nép akarata uralkodik a közéletben tör-
vény szerint. Mégis a nép van eltiporva véd-
telentül és kegyetlentül.

Alkotmánya a magyarnak, hogy csak az
legyen törvény, amit a nép akar; és az ma-
radjon törvény, a mit a nép ilyennek fen-
tart. E célból van az országgyűlés és ennek
egyik fontosabb része, a képviselőház, melybe
a nép elküldi a maga képviselőit, hogy a
mit akar, az legyen általuk törvény, s amit
nem óhaj, általuk szűnjék meg törvény ma-
radni.

A képviselőház, ha nem bizik a király
minisztereiben, azok megbuknak és elkotró-
dnak, hogy olyanok lehessenek a király taná-
csosai, a kikben a felség is, a nép is meg-
bizik. Tehát a nép ellenére a király se tart-
hat meg minisztereket. Pedig a király sem-
mit sem rendelhet, tehet: a miért a minisz-
terek a nép előtt felelősséget nem vállalnak,
és ennek jeléül alá nem írják intézkedéseit.

A népuralom elve érvényesül a törvény-
hozásban, végrehajtó hatalom kezelésében,
mert képviselőinek hozzájárulása nélkül nem
nyer semmi törvényerőt és nem kapja meg
a miniszteri ellenjegyzést.

A nép saját kebeléből választott tisztvi-
selőivel, előjáróival hajtja végre a törvé-
nyeket, a törvényhatóságokban és a közs-
gekben, kiknek jogukban van a törvénytelen
felség és kormányrendeleteket végre nem
hajtani.

E roppant hatalom mellett a nép mégis
el van nyomva. A képviselőket a kormány
kinevezi; mert a nép választójogát az össze-
írás idején nem oltalmazza, választás idején
egyik eladja, a másik elhanyagolja, a har-
madik elrabolni engedi. Így lesznek többség-
ben a népakarat képviselői helyett a hivata-
los hatalom kirendeltjei. És így lesznek a
nép roppant hatalmának birlalói a nép sze-
menszedett ellensegei.

A választások idején foly a pénz, zeng
a dal, szól a zene, harsog a hivatalos fe-
nyegetés a választók ablaka alatt. Ha mindez
nem dönti meg a becsületes meggyőződés

táborát, oh hallgasd: riongnak a trombiták,
megperdül a dob, jön a csendőr, a katona,
bizonyára hogy elfogja az itatókat, etetőket,
vesztegetőket, a hatalmukkal visszaéltöket,
hogy a törvény szerint is gonosztevőktől
megvédje a népet, és börtönre vigye mind
öket?

Igaz, a nép azért adja oda katonának
fiát, adónak verejtéke hullását, hogy legyen
megőrizve minden joga, minden szabadsága,
legyen e joga akár háza bírásához, földje
műveléséhez, vize használatához, akár a tör-
vényhozáshoz, véleménye szabad nyilvánítá-
sához, a bizalmát bíró egyén megnevezé-
séhez.

És a csendőr, a katona megérkezik, és
nem az urnak, a gazdának, a fizetőnek, a
népnek, hanem a kormány korteshadának,
a visszaélésnek, a bűnnek fogja pártját; hisz
az parancsol neki az rendelkezik vele, és pe-
dig a nép nevében, a néptől nyert hatalmá-
nál fogva. És — ez a rettenetes — jogához
ragaszkodó, a szabadságtól nem tágitó nép,
ha felzudul az önkény ellen, a visszaélés
miatt, eldördülnek a nép nevében, a néptől
nyert hatalomnál fogva a fegyverek és foly
a vér, a szép piros vére, a nép vére. És oly
jaj- és halálhörgés között büntetlenül.

A képviselőválasztásoknál megölte
a csendőrök, a katonák néhány embert és
megsebesítettek számos polgárt, bűnösöt ar-
tatlant vegyesen. Ki hallotta, hogy a kiontott
vér megtorlást ért volna? Ki hallott azokról
a bűnügyi vizsgálatokról, melyekkel üldözték
a nép vérenek ontóit? Két hónap óta hol
tartottak meg egy végtárgyalást, melyből
meggyőződhetünk, hogy bíróságaink a nép
életét, uraiknak, eltartóiknak életét többre
becsülik egy kóbor kutya kimulásánál?

A nép jogainak elkobzásánál a minisz-
terelnök a mi törvény megkerülést és erő-
szakot életbe léptetett és rendszeresített:
hogy maga számára az ellenőrzésére hivat
országában beszerezze a biztos és min-
dig tartós bizalmat, — azt a főszolgabírák
a községi választásoknál szintén alkalmazták
és pedig olyan sikerrel, hogy több helyen
lőttek ez évben a csendőrök a községi vá-
lasztók közé, mint máskor az országos kép-
viselőválasztások időszakában.

Azt olvassuk, hogy az erőszakos, a jog-
rabló szolgabíró ellen felzudult polgárokat
börtönbe vetik. Ki olvasta azt, hogy a né-
pet jogtalan, erőszakos, bűnös eljárásával
gazul felingerlő tisztviselőt is börtönbe vit-
ték volna? Mindig csak a nép felett ülnek
törvényt és zsaruokai felett soha? Hisz tör-
vény előtt egyenlők volnánk nép és tisztvi-
selő, csupán az utóbbiak felelősége súlyo-
sabb, nagyobb.

Meddig fog mindig a nép elítéltetni? A
mig alkotmányunk a népuralmat csak intéz-
kedő részében tartalmazza, és a biztosító
részét nem foglalja magában. Helyzetünk-
ből látható, nem elég, ha a törvényt a nép hozza,
nem elég, hogy a meghozott törvényt a nép
választott tisztviselői, előjárói hajtják végre,
hanem a törvény ellen vétőket is a népnek
kellene megbüntetni, hogy valahára igazsá-
got nyerjen.

Az esküdtszék a népbíraskodás. Minden
bűntény felett ítéljenek az esküdtszék, kü-
lönösen a hivatalos hatalommal való vissza-
élések felett! A mig nem lesz a nép itéle-
tének a leghatalmasabb gonosztevő is alá-
vetve, addig védtelen a nép a hatalom bir-
tokosaival szemben, és addig pusztulni fog
vagyon, szünni szabadsága, apadni joga és
folyni fog vére, az a piros vére vizsgálat
nélkül, büntetlenül!

Ugron Gábor.

**Vezérek válasza az ujévi üd-
vözletre.** Ugron válasza. Ugron Gábor,
a függetlenségi és 48-as párt által hozzáintézett üd-
vözlő táviratra a következőleg válaszolt:

Tisztelt barátaim!

Ellenfeleink félelme és üldözése fokozza el-
ssántságunkat és önértetünket, mert a romlottság,
az árulás a bűn uralmát, nem döntheti meg ki-
mélet összejatszás, elnézés, hanem önfeladkozó
hazafiság, mely a demokráciára épít és a népet
vezeti csatára. A népet ereje tudatára kell ébresz-
tenünk és annak megismerésére kell bírnunk, hogy
a felekezeti villongás megöli szabadságunkat, el-
sorvasztja alkotmányunkat, semmivé teszi függet-
lenségünket. Jobb időket kíván a magyarnak, a
népeknek

Székelv-Udvarhely, 1897. január 2-án.
hivetek

Ugron Gábor.

Apponyi válasza, melyet pártjához intézett,
következő volt:

Köszönöm és szívből viszonzom a jó kívána-
tokat. Most, midőn nem a törvény, hanem az
önkény uralma alatt élünk, erős összetartás és
kölsönös bizalommal kell egymáshoz ragaszkodnunk,
hogy a cselekvés órája készen találjon. Apponyi.

Kossuth Ferencz pedig a következőleg vá-
laszolt: „Köszönöm a pártnak baráti érzelmeit és
bizalmát, melyből erőt merítek”.

A leszámolás.

Nem voltam itthon; olvasom a „Szentesi
Lap”-ból, hogy a Körös-Tisza-Marosi Ármen-
tesítő társulat leszámolásánál a társulat és
az érdekeltségnek egy millió forintja
van veszendőben. Szaz a baj, mondja
a háládatosság tárczairója, hogy már ezzel
a kérdéssel Sima Ferencz se törődik, azaz
nem akar belenyulni abba a darázs-fészekbe,
mert részéről a beavatkozás a megtorlás szí-
nét hordaná magán.

A tárczairó nagyon téved, ha azt hiszi,
hogy engem bármi tekintet is elterel azon

kötelesség teljesítésétől, hogy a közönség érdekében felemeljem a szavam mindannyiszor, amikor csak szükséges.

Legutóbb az országgyűlésen a költségvetés tárgyalásánál vettem föl ezt a kérdést és követeltem az illető szakminisztertől, hogy a társulat vezetőit szorítsa kötelességük teljesítésére. Felszólalásomnak eddig csak az az eredménye volt meg, hogy visszafizették (?) ason birtokosok befizetését, akik be lettek vonva az ideiglenes ártérbe anélkül, hogy a műszaki ártérfelesztés alapján birtokaik a társulat ártérbe estek volna. Mikor Horváth Gyula itt hagyta a társulatot 1895 végén, már a leszámolás a műszaki ártérfelesztés alapján be volt fejezve, úgy hogy ha 6 még egy évig marad, az egyénekenkénti leszámolás is befejeztetik. Ámde az új kormányzat abban kereste első életű elemét, hogy ócsároljon mindent, amit Horváth Gyula csinált, kiátkozzon az élők sorából mindenkit, akik mégis csak tulajdonítottak valami csekély érdemet Horváth Gyulának abban, hogy ezt a társulatot megtartotta. Nézzétek meg, hogy az egy Szathmáry Edét kivéve, van-e egy árva lélek a társulathoz azok közül, kik e nagy mű létre hozásában éjt, napot összetéve fáradoztak? Nincs. Nem baj. Hanem hát nézzük, hogy 10 év alatt mit csinált az a Horváth Gyula kormánybiztosságának ócsárlásában kifáradhatatlan autonomikus vezetése. (Hát csinált két millió forint adósságot és semmi mást. Szerk.) Legyünk elfogulatlanok és ítéljünk e felett a vezetés fölött így.

Tíz év alatt kikorrigálta, ha korrekciónak lehet azt nevezni, a Horváth Gyula által megcsinált és műszakilag is már fölvizsgált ártérfelesztést. S aztán a 10-ik év végén, sokszoros szorongatás után leszámolt azokkal, akik az ártérbe — az ideiglenes kivétel alapján illetéktelenül vonattak be. S mind e mai szent napig nem lett a leszámolás megéjtve azokkal, akik az ideiglenes kirovánál az ártérből kihagyattak s a műszaki ártérfelesztés alapján bevonattak és ez alapon 6 éven át semmit nem fizettek a társulatnak. Nincs szükség rá, hogy ez iránt pontos számításat tegyünk, de közel 500,000 forintra rug kamatokkal együtt a társulat követelése. Hasonló összegre rug azok követelése a társulattal szemben, akik az ideiglenes kirovánál alapján illetéktelen vizsinn alá véve, magasabb összeggel lettek megróva, mint a menyit a végleges kirovánál szerint fizetni tar-

toztak volna. Igaza van a tárca írójának, hogy jobbra balra közel egy millió forint képezi a leszámolás tárgyát.

Tíz esztendő óta szedik a társulat pénztára jávára az ártéri kirovást oly emberektől, kiknek ezekre menő követelések van a társulaton. Emberséges dolog ez? Kérdezem, hogy ha nem Fehete Márton, hanem Sima Ferencz vagy Burián Lajos állna a társulat élén, nem feszítették volna-e már ezeket az embereket keresztre, közel 50 ezer ártérbirtokos érdekének ily példátlan ignorálása miatt? Vagy talán azon mulik a leszámolás, mert a társulat nem ad erőt a főigazgatónak a munka végrehajtására? Nem. Van munkaerő akkora, hogy a személyi kiadások tenger alá roskadozik a társulat dereka. Ez tehát nem ok. Mi hát az ok? Talán a főigazgató tulságos elfoglaltsága miatt nem ér rá, hogy ezt a fontos számadási kérdést maga vezesse? Dehogy, hiszen a főigazgató 5000 forintos évi ellátás, külön házi szolgatartás mellett még Budapesten is vállal hivatali és végzi a dolgát itt is, ott is lelkiismeretesen.

Leikiismeretesen? Nem. Ha ezt tenné, akkor nem volna a társulat nyakán egy milliós elszámolási kérdés.

Ezt vegyétek urak ott a tuloldalra figyelembe, mikor másokat önzéssel vádoltok. — Számolatok le először magatokkal s azután számoltassatok mást.

Sima Ferencz.

Főispán és lapszerkesztő afféréje.

— Vadnay Bandi kontra Pintér Gyula —

Mióta Vadnay Bandi a vibarvetés után zivatart aratott, azóta az adomabeli cigány taktikáját követi, aki menykőhulláskor a kazalba dugta a fejét és azzal vigasztalta magát, hogy biztosítva van az istennyila ellen. Ö méltósága is szépen fölhozódott Budapestre és csöndesen meglapult bizonyos uszály mellett, s onnét hallgatta a könnyelműen földözött vihar dörgését.

Hanem a minap jóval nagyobb csattant a szokottnál, s a menykő szele kimozdította a méltóság urat a rejtékéből. Mult szerdai számunkban ugyanis „A személyes szabadság” cím alatt egy kemény cikk jelent meg, amelyet egyik tekintélyes fővárosi lap egész terjedelmében átvett. Ezt már még Vadnay Bandi se állotta ki szó nélkül.

Csak hogy egy nagy bökkendő volt a dologban; nevezetesen az, hogy a kuruczhangú cikket Sima Ferencz írta, aki nagyobb bizonyosság okáért a nevé-

nek kezdőbetűit: S. F-et oda tette a cikk alá. Sima Ferencz azonban a többek között arról is ismeretes, hogy valamennyi párbajában megrakta az ellenfelét. Ő vele kikötöni tehát nem tartotta czélszerűnek Vadnay ur. De különben nem köt ő ki senkivel, hacsak — szuronyos zsandárt nem érez a háta mögött.

Am a kegyetlen cikket szimpliciter agyonhallgatni nem lehetett. Kapta hát magát Vadnay ur, az országos lapokban kirohánást intézett lapunk felelős szerkesztője: Pintér Gyula ellen. E támadás nyilvánvaló rosszhiszeműségét bizonyítja az, hogy Vadnaynak nemcsak arról volt biztos tudomása, hogy a kérdéses cikket Sima Ferencz írta, hanem arról is hogy Pintér Gyulának még a közéletben sem volt semmi része, mert akkor itthon sem volt amit Vadnay bölcsen tudott, mert utközben találkozott felelős szerkesztőnkkel.

Különben nem abban rejlik az igazi otrombaság, hogy Vadnay az ismeretes cikkről helyett közvetlenül a szerkesztőt tette felelőssé, hanem abban hogy szerkesztőnket úgy állította a közvélemény elé, mint akivel nem lehet lovagias elintézésbe bocsátkozni. Örögyöl — perze — a már szászor lefárgyalt sikkasztási vádat használta, holott nagyon jól tudja, s mikor Szentese került, akkor maga is hangoztatta, hogy azt az esetet tisztességes és lovagias ember szerkesztőnknek jogosan soha szemére nem veheti, mert az eset nem foglal magában semmi olyat, ami a magán becsület szempontjából diszkvalifikáló volna.

Lapunk főszerkesztője, Sima Ferencz országgyűlési képviselő, mihelyt Vadnay gyáva nyilatkozatát elolvasta, nyomban kijelentette szintén az országos lapokban, hogy Vadnay ur ne bujjék mondván csinált ürügyek háta mögé, hanem ha vitézkedni akar, mérje össze ő vele a fegyverét, mert ő helyt lál mindenekért. Főszerkesztőnk ezen nyilatkozata a következőképp hangzik:

„Vadnay Andor főispán ellen egy cikk jelent meg a főszerkesztésem alatt levő Szentesi Lapokban Vadnay annélkül, hogy a lap felelős szerkesztőjéről megtudta volna, hogy ki írta azt a cikket, sikkasztással vádolja a lap felelős szerkesztőjét s kijelenti, hogy tőle lovagias elégtételt nem vehet, tehát perel a cikkért és megveti a lapot. Eltekintve attól, hogy én a Szentesi Lap felelős szerkesztőjét tartom oly gavallér embernek, mint Vadnay főispánt, mégis azt hiszem, hogy bármi véleményem legyen is róla Vadnay ur: a becsületében megsértett lovagnak nem úgy kell eljárni, mint azt ez esetben Vadnay ur cselekedni akarja; ha nem ha a felelős szerkesztőt nem méltatja lovagias eljárásra, utánjárát, hogy ki írta a cikket s ha az nem a felelős szerkesztő, hát, elégtételt kér érte, mert azt Vadnay Adornak tudnia kell és tudja is, hogy a mi a Szentesi Lapban ellene megjelenik, egy a most kérdés alatt álló

A SZENTESI LAP TÁRCAJA.

A hála.

III.

Milyen eleven esze van a pákulicz lapnak, megírja, hogy a halálos csarnokában Fekete Márton után Balogh János és aztán Czikatriczis következik. Czikatriczis, Czikatriczis, milyen különös dolog, hogy a pákulicz ujság sziveskedik tudni, hogy ez az ur is köszönettel tartozik Simának, hát hagyjuk egy darabig Balogh János urat és beszéljünk valamit Czikatriczis urról; mert én is úgy vagyok informálva, hogy ez a tisztelt gentleman is a csarnokba tartozik.

Ennek az embernek a gyermekkoránál kell kezdeni a dolgot, s nem azért, mintha a romlatlan ifju léleken fölkellett hálánérzet sokszor a sirig kíséri az embert; mert egy Czikatriczia-féle Robspieri alak soha senki iránt nem lesz halálos, hanem azon egyszerű okból, mert Sima akkor gyakorolt evvel az emberrel és egész családjával emberbaráti nemes indulatot, mikor annak erre nagyon nagy szüksége volt.

Kétszer látta ennek az embernek az édesanyját Sima sirva könyörögni a házában.

Mikor Czikatriczis Pál városi főjegyző meghalt nyomorban hagyta nagy családját. Simának döntő befolyása volt a városi képviselőtestületben; özv. Czikatriczisné sirva kereste föl Simát, hogy a városi képviselőtestület részéről szavastasson meg valamit

a család inségének enyhítésére. Sima emberbaráti nemes indulattal törölte le a bánatos özvegy könyvét és keresztül vilte, hogy a pártjánál semmi rokonszevvvel nem birt főjegyző családja részére 1000 ftt kegydíj megszavastassék.

Azután, mikor Czikatriczis a Kárász-féle ösztöndíjra pályázott a vármegyénél. Az özvegy újból megkereste Simát, hogy pártjával legyen rajta, hogy fia részére az ösztön-díj megszavastassék.

Egy özvegy anyja kérése és egy előre törekvő ifju sorsa Sima előtt mindig szent volt és az a függetlenségi párt Simával élén egy szálíg ott volt abban a régi szegvári megyeházban és az egész életén át pecsovics ember fiának jobb sorsa mellett őrt állt.

S azután mikor Czikatriczis mint jogász Pestre került, hogy egy kis egzsistenzához jusson: az özvegy újból kérésére Sima kivitte Horváth Gyulánál, hogy ennek protectiója folytán Czikatriczis ur az akkori közlekedési miniszteriumban délutánonként napdíjaskodhassék.

Ugy tudom, hogy Czikatriczis ur, mikor eként végezett és haza került, első illendőségnek tartotta, hogy Simát felkeresse és előtte háláját tolmácsolja.

No de aztán ez az ur is a megye szolgálatába szegődővén első gondja volt bele harapni abba a kézbe, mely neki és családjának a legnehezebb napokban a jó indulat nemességével nyújtott támogatást.

Sima ezzel sem törődött, hanem mikor Fekete Márton, Bányai és Szedler biztosították őt arról, hogy ez az ember a vármegye békéjén fog nevezettekkel munkálkodni ha alispán lesz: akkor azt

mondta, legyen. Három szavazaton mult, hogy ez az ember nem lett alispán. Mily végzetes szerencse az egész vármegyére, hogy Simának ez a támogatása diadalra nem juttatta ezt az embert, mit művelne ez most, Vadnay Bandi oldala mellett, Fekete Márton támogatásával.

Sima azonban megtette azt, hogy ha már nem tudta keresztül vinni, hogy ez az ember alispán legyen: főjegyzővé csinálta Kelemen Bélával szemben.

Erdekes kis epizód is történt ezen alispáni választás alkalmával. Feketéké rendkívül agyarkodtak Csatóra (Lám most milyen szépen ellenkező vele egy gyékényen, mivel ki nem huzhatták alóla a gyékényt. Szerk.) s így minden erőt mozgásba hoztak, hogy az akkor már sógnak előjegyzett Czikatriczist győzelemre juttassák. Ugyanis — mint ez akkoriban hallottan — Simában nem igen bírtk a paktum daczára se; mert Czikatriczis sok kellemtelenséget okozott neki, s így nem hitték, hogy ezt Sima megbocsátja neki. Elment hát ifj. Várady Simához, hogy Czikatriczis megakarja őt a választás előtt látogatni. Mikor jöjjenek?!

— Hozzám, mondá Sima: semikor. Ha Czikatriczis alispán lesz és beigazolja hivatalos működésével, hogy a paktumot úgy fogja föl, amint én, akkor szivesen látom. Addig fölöslegesnek tartok minden előzetes udvariaskodást.

Ez jó előérzet volt Simától s így nagyot nem is csalódott a paktum emberében.

De hiszen isten neki, ha sokáig él még Sima Ferencz, talál ő még sok Czikatriczire.

közleményért is vele szemben én az első betűtől az utolsóig helyt állók. Budapest, 1897. január 2. Sima Ferencz orsz. képviselő."

Nagy Magyarországon bizonyára nincs olyan intelligens ember, aki ezt a nyilvános provokációt agyon hallgatta volna. Azt is hitte mindenki, aki Vadnay gyávaságát nem ismerte, hogy nyomban kihívhatja Sima Ferenczet. Maga Sima Ferencz is teljes 36 órán át várta a kihívást. De Vadnay ur ugy vélekedik, hogy a párbaj nem tréfa dolog, mert ott még emberhalál is történhetik, vagy legalább folytonossági hiányt ejthetnek az ember bőrén. Az ő becses bőre pedig már csak azért is féltelivaló, mert jó vastag. Kár volna lyukat löni vagy vágni rajta. Tehát egyszerűen zsebre vágta a Sima Ferencz provokációját.

De nem vágta zsebre Pintér Gyula a Vadnay piszkolódását, hanem nyomban Budapestre utazott és kihívta a főispánt az atletikai klub két tagjával dr. Babcs Viktor és dr. Ottlik Lajos által. Vadnay előbb itt is furfangoskodott, amennyiben viszályra akarta rábírní ellenfele segédeit, mikor azonban ezekkel nem boldogult, akkor végre kijelentette, hogy segédeket fog megnevezni.

Ugy látszik, a kormánypártnak nem talált olyan gavalérokat, akik a történetek után hajlandók lettek volna ügyének képviselését magukra vállalni, mert másnap a Kossuthpárti Komjáthy Bélát és Hentaller Lajost nevezte meg segédeikül.

A két fél segédei hétfőn délben találkoztak először Komjáthy Béla lakásán; rövid értekezés után azonban a további tárgyalást kedden este 7 órára halasztották. Az eredményről lapunk zártáig nem érkezett tudósítás.

Helyi és vegyes hírek.

Pataki József.

A legmélyebb részvétellel fogadta az egész város közönsége a megdöbbentő gyászhirot, hogy Pataki József, Csongrádvármegye törvényhatósági bizottságának és Szentes város képviselőtestületének tagja, s a szentesi róm. kath. egyház pénztárosa, f. hó 3-án este 7 órakor, életének 65-ik, boldog házasságának 41-ik évében elhunyt. A megboldogult a vármegye és különösen a város közéletében s az egyházi élet terén is tevékeny szerepet vitt, és azon kevesek közé tartozott, akik a mi viharos közéleti viszonyaink közepette is kivitték a párt különbség nélkül mindenkinek rokonszenvét és nagyrabecsülését. Pártánk egyik rendíthetetlen, buzgó-ságban és elvhűségben valóban példányszerű tagját, s a haza egyik legtekesebb fiát és polgárát veszítette el benne. Temetése kedden délután ment végre, a közönség impozáns részvétele mellett. Testületileg megjelent ott a városi tisztikar és képviselőtestület továbbá a róm. kath. egyháztanács és a 48-as kör, melynek a megboldogult hosszú időn át oszlopos tagja és pénztárnoka volt. A ravatalra koszorút helyeztek: a bánatos özvegy, a rokonok közül többen, a szentesi I-ső 48-as kör, a róm. kath. egyháztanács, Sima Ferencz országgyűlési képviselő és családja, Aradi Kálmán rendőrfőkapitány. A gyászszertartást dr. Ulár István apátplébános vezegte, Kálmán Károly sóskuti plébános és Lengyel Imre szentesi segédlelkész közreműködésével. A háznál Kálmán Károly sóskuti plébános, az országos hírű szónok s orsz. képvis. tartott emelkedett szellemű, eszmékben gazdag s nagy szónoki hévvel előadott gyászbeszédet; majd Aradi Kálmán rendőrfőkapitány, mint a szentesi róm. kath. egyház világi elnöke vett búcsút sikerült beszédében a megboldogultól; — végre a függetlenségi párt nevében Sima Ferencz országos képviselő emelt búcsu szót a koporsó felett, mely a pártnak egyik legrégebbi legtekesebb tagját zárta el örökre a függetlenségi eszmékért harcolók tábora elől. Áldás legyen emlékezetén; a mélyen sujtott bánatos özvegynek pedig adjon vigasztalást a Mindenható. A bánatos özvegy és gyászoló család a következő gyász-elittel tudatá a halál esetet:

Özv. Pataki Józsefné szül. Horváth Erzsébet, mint neje — Pataki György és gyermekei; Pataki Lajos és neje, gyermekei; özv. Pataki Imréné szül. Balogh Julianna; özv. Pataki Jánosné szül. Domsódi Anna és gyermekei, mint testvérei és sógorai, — Papp László és gyermekei; Horváth József és neje, mint sógorok, — Sipos Lajos, Sipos Antal, mint unokácsi, fájdalomtól megtört szívvel jelentik a felejthetetlen férj, testvér, sógor és rokonnak Pataki József földirtokos. Csongrádvármegye törv. bizottságának és Szentes város képviselőtestületének tagja, a szentesi r. kath. egyház pénztárosának folyó hó 3-án este 7 órakor, életének 65-ik, boldog házasságának 41-ik évében, a halotti szent-ségek ajtósa felvétele után történt gyászos elhunyt. A megboldogult hült tetemei folyó hó 5-én délután 2 órakor, a róm. kath. egyház szertartásai szerint fognak a fellámadás reményében nyugalomra térteni. A boldogult lelki üdvéért az engedező szent miseáldozat folyó hó 5-én reggel 9 órakor fog a szentesi róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatni. Szentes, 1897. évi január hó 4-én.

Áldás és béke hamvaira!

— **Személyi hír.** Sima Ferencz országos képviselő f. hó 4-én, hogy Pataki József temetésén részt vehessen, körünkbe érkezett s az országgyűlés össze ülése ide-haza lesz, mely idő alatt egyik főtendője a szentesi mezőgazdák és iparosok hitelszövetkezetének megalakítása.

— **Alakuló közgyűlés.** A szentesi mezőgazdák és iparosok hitelszövetkezte — mint lapunk hírdetési rovatában olvasható — f. hó 7-én délután 2 órakor tartja a szentesi első 48-as kör helyiségében alakuló közgyűlését, melyre ezen uton is figyelmeztetjük az aláírókat. Az alapítók és a részvényesek névsorából örömmel látjuk, hogy ezen új pénzintézet tagjai között Szentes város közép vagyonu gazdaközönségének színejeva ott van; úgy hogy bizvást elmondhatjuk, hogy anyagilag és erkölcsileg ily erőteljes elemekből aligha alakult mostanában pénzintézet Magyarországon, mint ez.

— **A belügyminiszter távozásáról** írja a „Fővárosi Lapok” a következőket: Politika körökben egész határozottsággal beszélnek, hogy a Bánffy kabinetnek egyik legtevékenyebb tagja: Perczel Dezső belügyminiszter legközelebb megváltik állásától. Megbízható helyről értesítenek arról is, hogy Perczel miniszter már régtől berendezette lemondását a miniszterelnöknek, a kinek kérésére megtartotta tárczáját, de csakis ideiglenesen. Híre jár különben hogy a belügyminiszter lemond a mandátumáról is, mert egészségi állapota nem engedi, hogy közügyekkel foglalkozzék.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesülünk özv. Farkas Gedeonné szül. Folkusházi Emma urnó, néhai Farkas Gedeon kir. járásbíró özvegye, keddeu délután elhunyt. Temetése idejéről lapunk zártáig nem kapunk értesítést.

— **Táncmulatság.** A helybeli kath. kör a folyó hó 10-én, vasárnap, a Kass-szálloda nagyszobájában az első cigány zenekar közreműködésével saját könyvtára javára jótékonycélú táncmulatságot rendez. Ajánljuk a táncmulatságot a mulatni szerető közönség figyelmébe, mert mint tudjuk, nevezett kör mulatsági családi színezetűknél fogva igen nagy látogatottságnak szottak örvendeni.

— **Bál a II-ik 48-as körben.** A szentesi II-ik 48-as kör ma — szerdán — este, 30 kr. belépti díj mellett bálát rendez a saját helyiségében, melyre ezuton is föl hívja az érdeklődők figyelmét.

— **Tűz.** Kedden este 9 és 10 óra között özv. Kürthi Sándorné I. tized 745. számú hazánál tűz támadt. Egy szénával tele rakott istálló épület gyuladt ki, s daczára a gyors segélynek, le is égett. A tűz keletkezésének okául gyuitogatást gyanítanak.

— **Lőtenyésztők figyelmébe.** A csongrádvármegyei gazdasági egylet lapunk útján figyelmezteti a lőtenyésztőket, hogy akik 1 vagy 2 éves csikókat nyárilagoldni kívánjanak, jelentkezzenek a nevezett titkári hivatalban, mely minden szükséges felvilágosítással készségesen szolgál.

— **Egyleti élet.** Kistelekről írja rendes levelezőnk a következőket: Tekintetes szerkesztő ur! F. hó 3-án tartotta a kisteleki „Népkör” rendes évi alakuló közgyűlését. Szék Frigyes az elnöki megnyitásban fejtegette a kör célját; beszámolt a kör elismerésre méltó működéséről megköszönve a tisztviselők eddig tanusított buzgó támogatását. Greskovits Lajos jegyző az egész év történetét adta pontos leírásban s egyszerűsággal könyvtárnok is lévén,

kimutatta, hogy ez évben 1565 mő adatolt ki olvasára, benmaradt 107 mő. Gerzsány Lajos pénztárnok beszámolt a kör törzsvagyonát tevő 500 frt kamatai és a kör évi jövedelméről. Mind a beszámoló a kör szellemi és anyagi gyarapodását tüntették ki. A tisztviselők megválasztottak. Tiszteletbeli elnök: Várossy Gyula pléb. és orsz. képviselő. Elnök Szék Frigyes. Alelnök: Bóbis Gergely. Jegyző és könyvtárnok: Greskovits Lajos. Pénztárnok: Gerzsány Lajos. Háznyag: Szabó Ferencz. Rendezők: Alföldi Aladár, ifj. Pignicki Ferencz. Választmány: Pálinkás Péter, Bíró Imre, Gyugel Lajos, Gáspár Bertalan. Tiszt. Peske Ernő, Gyugel Károly, Lengyel Péter, Rékasi Ferencz, Libalin János, Nemes J. József. Körtagok száma 1896-ban 123 volt.

— **Egy huszár-főhadnagy megneve.** Körülbelül hat esztendővel ezelőtt Szegeden kedves embere volt a társaságoknak Kémárky Lajos huszár-főhadnagy, aki azonban egy uapon megszokott. Kartyaadóságokat csinált, melyeket nem tudott megfizetni, eladta hát a lovát és nyergét s ezzel a nagyknak épen nem mondható összeggel indult neki a nagyvilágnak. Hamburgig részint koldulva jutott el, ott pedig burgonyahamozás és gépfűtés fejében vették föl egy Amerikába induló hajóra. A főhadnagy további sorsát egy, a napokban Szegedre érkezett amerikai levél moncája el. New-Yorkba megérkezve, egy elsőrangú szállodában kapott alkalmazást mint utvaros. A gazdája jó szemmel nézte a szorgalmas embert, kinek viselkedése sok dologban nagyon különbözött alsóbbrendű alkalmazottjai viselkedésétől. Kitértett az intelligenciája minden alkalmával, ugyanynyira hogy Brown érdemesnek találta arra, hogy pinceszékné lépesse elő. Az ex főhadnagy deli alakját nem törte meg a sok nyomorúság. És a cinos legény csak úgy hódított most is, mint főhadnagy korában. A duszagad szállodatulajdonos leánya beleszeretett a sikkes pinceszébe és amerikai szabadossággal észrevette ezt vele. Kémárky nem nagyon huzakodott a szerencséséjétől mert Miss Ellen Brown New-York legszebb leányai közül való volt. A dollárjaira büszke szabadias eleinte ugyan iszonyuan kapálózott a balházasság ellen, végül bele-törődött és a leányát szállodástól átadta a főhadnagynak.

— **Véres bírőválasztás.** Nagy-Varsányban, — a mint az „M.” írja — véres bírőválasztás folyt le. A régi bíró ellen hetek óta folyt az izgatás s mikor ezt újra jelölték, az ellenpárt zajongva vonult a maga jelelőit háza elé, onnan pedig a korcsmába, a hol a másik pártnak emberei is voltak. Itt azután nagy verekezés támadt. A csendőrség csakhamar megjelent a korcsnában, de a verekedők velők is kikeztek, a mire azok erre kénytelenek voltak fegyvereket használni. A sebesültek száma 15-re tehető, egy hűlye flu, a kit súlyosan megsebesítettek, másnap reggelre meg is halt. A vizsgálatot rögtön megindították; eddig 10 embert tartóztattak le.

— **Rálőtt a koporsóra.** Csaknem hihetetlen eset történt a napokban Nagy-Zerind aradmegyei községben. Kedden délután temették ott Mátyás István földmivest, a kinek a végteslességére nagyszámú közönség jelent meg. Ott volt a gyászoló gyülekezésben Csatári Mózes is, a ki élénk figyelemmel nézte az egyházi szertartást. A mikor a halottat a hozzátartozói megírták s már indulni készültek a koporsóval, egyszerre csak egy lövés dördült el a közelben Csatári Mózes rálőtt a koporsóra s aztán futának eredi, kezében a füstölő revolverrel. A dörrenés leirhatatlan zavart idézett elő, széjjel szaladt az egész gyászoló közönség. Csakis később a lelkes batorító szavaira mertek a rokonok, jóbarátok a koporsóhoz közeledni. Az isteni gondviselés különös örökösödés folytán a lövés nem talált senkit sem, a koporsót is csak surolta. A kegyeletet megtagadó és a halottat megcsúfoló embert üldözöbe vették s csakis mikor ártalmatlanná tehetők, tűnt ki, hogy Csatári Mózes megtévedt. A szerencsétlen tettét beszámíthatatlan állapotban követte el. Adattak további eljárás végett a kisenjődi királyi járásbírósnak.

— **Elethalál haroz önmagával.** Mázik János turkevei családos földmivest órasakaratu embernek ösmerték azok, kiknek alkalmuk volt vele érintkezni. A mult heten egyik orvosnal jelentkezett s gyomorlájásról panaszokodott, azt adván okul, hogy ő megsemmörít — s az ellen ker orvosságot. Az orvos azonban, más bajt talált. Mázik nem fogadta el a gyógyszer s hazaérve görögöszt áztatott és annak a levét, ami pedig egyike a legveszedelmesebb maró mérgeknek, itta meg, baja most már elviselhetetlenné vált, úgy hogy kinjában kést ragadott maga ellen és tombolt, dühöngött kinjában. Mellén hosszú vágásokat szabdalta az éles késsel, majd balkarját marczangolta össze vele. A dühöngés a kinok fokozásával csak fokozódott, mire a nyakát vágta meg. Mikor látta hogy az sem használ, leült a kanapére s teljes erővel gyomrába melyeztette a kést, melynek hegye gerincosztonja között kijött a hátán. Ez használt, mert rövid néhány perc múlva a halál megváltotta szenvedésitől.

— Vágtatás a halál torkán át. Rémes jelenetet rögtönzött egy Gajai Pál nevű gazda a Szegedről tegnap elindult vonat előtt. Egyenesen belevágtatott a halál torkába, de ki is vágtatott belőle a merész ember épkezláb. Azok, akik látták, jobban megrémültek, mint ő maga, mikor a kocsija lovával átvágtatott a síneken a rohogó vonat előtt, mely már néhány lépésre volt előtte. A hajmeresztő jelenet a makói határbeli hídnál történt, melynek lebecsült sorompóját erőszakosan rántotta fel Ga-

jai Pál, hogy sose instálja biz ő a vonatot. Jobb lábai vannak az ő lovainak. A merészségnek azonban ára lesz. Följelenést tettek ellene.

— Dr. Korotnai a rabkocsin. A múlt héten itélték el dr. Korotnai Árpád orvost, aki a halott Patsu Miklósnét meglopta három évi börtönre. Ennek következtetésképp a rab orvos a múlt napokban egy szomorú menetben vett részt. A törvényház oldalkapujánál megállt a rabszállító kocsin, mely az elítélt foglyokat átköltözteti a kőbányai-uton

épült új gyűjtőfogházba. Néhány topronyosi alak közt előlépett dr. Korotnai is s az előkelő társaságoknak nemrég még ünnepelt tagja, a hóna alatt egy jókora csomaggal, amiben a fehérruháját vitte, felszállt a nagy zárt kocsiba. Mielőtt elhajtaták vele, megkérte a börtönőrt, hogy ha keresné valaki, tudassák vele az új lakcímét: gyűjtőfogház, földszint huszonhatodik cella.

Meghívás alakuló közgyűlésre.

A „Szentesi mezőgazdasági és ipari hitelszövetkezet“

folyó évi január 7-én délután 2 órakor
a szentesi I. 48-as kör helyiségében tartja

alakuló közgyűlését,

melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. A megalakulás kimondása.
2. Az alapszabályok megalkotása.
3. Igazgatóság és felügyelő bizottság választása.

Szentesen, 1897. január 4.

Mint alapítók:

Sima Ferencz

id. Bartha János
Bálint József
Varga József
Bartucz János
Kátai Pál János
Józsa István
Vecseri István
Kis Pál János
Lami István
Ruzs Molnár Ferencz
Bárkai János
Ruzs Molnár Lajos
Berezvai Ferencz
Musa Gergely
Babós János
Farkas Sándor
Dónáth István
Jószai Sándor

id. Berényi Gergely
Cs. Kovács József
Berényi János
Soós Sándor
Csákó Balogh Ferencz
Sipos István
Erdőháti N. Ferencz
Soós István
Varga Bénéámin
Mészáros István
Sarkadi Nagy Sándor
Czuezi Imre
Székely Sándor
Nagy Kovács Sándor
Papp István
Bartha Sándor
Murvai Gábor
Papp Lajos
Sarkadi Nagy Zsigmond

id. Kanász Nagy Lajos
Kanász Nagy Lajos
Kereszturi Tóth Ferencz
Berényi Gergely
Lakos Sándor
Juhász Mihály
Varga Mihály
Vass István
Pásztor Sándor
id. Tóth István
ifj. Zsódos Sándor
Keresztes Antal
Kátai Tóth István
Lantos József
Lantos Mihály
Bálint István
Kálmán Ferencz
Gyöző Molnár Ferencz